

УДК 327(44+430)

<http://doi.org/10.17721/2524-048X.2018.11.54-78>

Оксана Мітрофанова,

кандидат політичних наук,

старший науковий співробітник

ДУ «Інститут всесвітньої історії» НАНУ

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ ТА КООРДИНАЦІЯ ПОЗИЦІЙ ПРОВІДНИХ ДЕРЖАВ ЄС

Анотація. Стаття присвячена дослідженню особливостей реалізації зовнішньої політики та координації позицій провідних держав ЄС. Вивчається позиція керівників провідних потуг щодо посилення безпекової та оборонної співпраці. Виокремлюється чинник становлення постійного структурованого співробітництва ЄС та обґрунтування його доцільності. Стаття досліджує міграційну кризу в ЄС, реакцію європейських політиків та наслідки, які втілилися у виборах в Італії до парламенту. Аналізуються реформи, які мають підтримку лідерів Франції, Німеччини та Італії.

Підсумовується, що провідні країни ЄС: Франція, Німеччина та Італія мусять узгоджувати свою політику заради вдалого функціонування ЄС. Ці держави є найвагомішими економічними потугами Євросоюзу, від стабільності їхніх економік залежить економічний успіх усієї структури. Втім, країни мають свої власні специфічні погляди і, іноді, не готові йти на компроміси.

На поточному етапі давні французькі заклики до створення автономності європейців у царині безпеки та оборони стають реальністю. Велика Британія, яку французи іноді характеризували як «троянського коня США» в Європі, виходить з ЄС: одним з наслідків є декларації політиків провідних країн ЄС, що це не є основним поточним питанням, нагальною потребою є розбудова ЄС. Водночас провідні партнери Франції налаштовані на серйозну співпрацю військово-промислових комплексів.

Ключові слова: ЄС, Італія, міграція, Німеччина, оборона, парламентські вибори, Франція.

Вдале функціонування ЄС неабияким чином залежить від узгодженої позиції його окремих складових, тобто держав-членів. Провідні держави ЄС: Франція, Німеччина та Італія є водночас засновниками цього утворення, а отже й найстарішими членами Євросоюзу поряд з Бельгією, Нідерландами та Люксембургом. Співпраця французько-німецького тандему стала нагальною темою окремих досліджень історії та міжнародних відносин. Позиція Італії, третьої економіки ЄС, також визначає значним чином європейську політику, а виклики останніх років, такі як міграція в Італію та результати виборів в італійський парламент підкреслюють важливість позиції цієї країни як для роботи ЄС у цілому, так і для можливості втілення окремих реформ ЄС, зокрема, президента Франції Е. Макрона.

Важливим чинником координації позицій провідних держав ЄС є політичні погляди та переконання керманічів, які знаходяться при владі в цих країнах. Зокрема, майбутнє Євросоюзу, єврозони та ролі Франції у цій структурі різнилося суттєвим чином у кандидатів на президентських виборах у Франції 2017 року. Позиції лідерів перегонів Е. Макрона та М. Ле Пен щодо ЄС були дуже відмінними. Якби Ле Пен перемогла на виборах, це призвело б до турбулентності у французькій політиці щодо ЄС. Перемога Е. Макрона та отримання ним підтримки депутатів у результаті виборів у дві палати парламенту Франції стали позитивним чинником для майбутнього Євросоюзу, тоді як складнощі у формуванні коаліції у Німеччині змусили канцлера зосередитися на внутрішньополітичних проблемах, а інші країни – очікувати активізації зовнішньополітичної діяльності провідної економічної потуги ЄС.

Недостатня координація позицій провідних держав ЄС та відсутність очікуваної допомоги конкретному члену ЄС цілком може втілитися у розчаруванні виборців, яке матиме конкретні наслідки під час голосування, що і сталося на виборах у парламент Італії 2018 року.

Окремі аспекти цієї проблематики досліджуються в роботах Ф. Бурманда, Г. Клосса, М. Новака, К. Шмідта, М. Шарель та інших фахівців.

Завдання статті – дослідити координацію позицій провідних держав ЄС у процесі реалізації політики ЄС. Вивчити дискусійні питання та відмінність поглядів керівників ЄС на їхнє майбутнє. Проаналізувати причини падіння рейтингу єврооптимістів та посилення євроскептиків. Дослідити курс лідерів ЄС на зміцнення Євросоюзу та пошук компромісів.

Партнерство Франції та Німеччини є актуальним питанням. Варто пригадати, що населення обох держав разом становить 30% населення Європи та майже половину ВВП у євроні. З такими показниками роль французько-німецького діалогу є основоположною, до того ж, вага обох країн всередині Союзу та їхня історична роль у формуванні ЄС мають суттєве значення.

Визначення стратегії політичного відродження європейського проекту іноді може гальмуватися перепонами як з боку Німеччини, так і з боку Франції. Тому нагальним питанням є пошук компромісу між провідними країнами Євросоюзу, які можуть мати різні погляди стосовно розвитку економічної, безпекової, оборонної, політичної складової ЄС. Досягнення компромісу між провідними державами сприятиме його поширенню на інших партнерів ЄС, хоча, ймовірно, не на всіх, через те, що члени ЄС є неоднорідними, і країни Бенілюксу, Південної Європи, Північної та Балтійської Європи та певні країни Центральної Європи постають перед своїми викликами, обумовленими геополітичним положенням. Тоді як Італія та Греція намагаються залучити інші країни до активнішого вирішення міграційної кризи, Польща відмовляється від мігрантів, використовуючи аргументи, що має забагато мігрантів з України, які насправді є заробітчанами. Хоча країни Центральної Європи прагнуть привернути увагу до ситуації в Україні та наголошують, що російська агресія є небезпечною для всієї Європи, втім їх не запросили до участі у нормандському форматі, попри неодноразові заяви польських посадовців відносно доцільності приєднання Польщі до перемовин. Німеччина та Франція намагаються сприяти врегулюванню ситуації на Донбасі через свою участь у нормандському

форматі. Втім, це не заважає окремим французьким та німецьким політикам висловлюватися щодо доцільності припинення або послаблення санкцій щодо Росії.

Зона євро є об'єднуючим чинником, який змушує країни–члени ЄС турбуватися про стабільність та конкурентоздатність спільної валюти. Цей проект є привабливим для нових членів Євросоюзу, які мають шанс покращивши свою економіку, приєднатися до обігу євро. Навіть негативні ситуації, наприклад як криза у Греції, посилюють необхідність взаємодопомоги та відповідальності всіх країн єврозони.

Канцлер А.Меркель після свого переобрання відвідала Францію 16 березня 2018 року для перемовин з Е. Макроном. Цікаву характеристику їм дав певний урядовий міністр: "Макрон – це молода і сильна потуга; Меркель – це стара і тендітна сила. Але у них немає альтернативи, крім спільної роботи, вони повинні бути дуже прагматичними » [1].

Е. Макрон, переконаний європейець, ініціатор багатьох реформ Євросоюзу, певною мірою був змушений чекати на обрання канцлера заради спільної роботи щодо просування своїх ідей реформ. Тому французький президент не забарився запропонувати А. Меркель створити "чітку і амбіційну дорожню карту" для відновлення Європи. А. Меркель під час зустрічі висловила готовність співпрацювати з урядом Е. Макрона.

Директор Інституту європейських досліджень Ж. Делора С. Мейард виокремлює наступні позиції, з яких, згідно його думки, є узгодженість між президентом Франції та канцлером Німеччини: міграційна криза, оподаткування значного бізнесу, який ведеться в інтернеті, та захист правової Європи. Втім, є царини, де французько-німецька узгодженість є проблематичною, це: інституційна реформа зони євро(спільний бюджет, об'єднання банківських систем), спільна оборона ЄС.

Дискусійною є ідея Макрона запровадити посаду міністра фінансів ЄС та бюджет єврозони. Ці далекосяжні перспективи певним чином насторожують його європейських партнерів [5].

Член-засновник Європейського Союзу, Італія хотіла б відігравати одну з провідних ролей та розділяє з Францією бажання будувати на основі Лісабонського договору більш ефективну Європу за допомогою більш дієвих та демократичних установ. Рим також бачить Європейський Союз як інструмент для зміцнення територіальної єдності та посилення свого економічного розвитку.

Італія, де відбулося 25 березня 2017 року на саміті святкування 60-ї річниці Римських договорів, відіграє провідну роль з Францією та Німеччиною у поживленні європейського проекту. Французькі та італійські позиції збігаються в основних питаннях реформування Євросоюзу, запропонованих Макроном (пріоритет надається розвитку, інвестиціям і працевлаштуванню молоді, посиленню європейської оборони).

Відносини Франції з Італією є інтенсивними, дві країни-засновниці Європейського Союзу є основними прикордонними партнерами, тісно пов'язаними між собою економічними обмінами, культурою та історією. У лютому 1982 р. у Римі було започатковано щорічний французько-італійський саміт.

27 вересня 2017 року в Ліоні відбувся тридцять четвертий двосторонній саміт. Декларація за підсумками саміту надала новий імпульс французько-італійським відносинам, зокрема відзначивши спільне прагнення зміцнити французько-італійські міркування стосовно втілення стратегії на двосторонньому, європейському та багатосторонньому рівнях. Узгодження поглядів між двома державами призвело до прийняття восьми міністерських планів, що містять конкретні проекти, пов'язані з Євросоюзом.

Обидві країни також проводять тісні консультації в рамках G20 / G7. Італія відіграє активну роль у просуванні теми регулювання цін на сільськогосподарську сировину. Ця країна поділяє основні французькі пріоритети, зокрема відносно фінансового регулювання та підвищення ефективності глобальної інституційної системи. Рим, як і раніше, рішуче

налаштований на неформальний характер "Великої двадцятки" та збереження ключової ролі "Великої сімки".

У прикордонній співпраці між Францією та Італією переважають питання інфраструктури та транспорту, які найчастіше є частиною програм, що фінансуються Європейським Союзом. Кілька великих проектів прикордонного співробітництва є символом двосторонніх відносин: тунель Монблан з'єднує з 1965 року Шамоні (Верхня Савойя) з Курмайором (Валле-д'Аоста); тунель Фрейжус зв'язує Модане (Франція) з Бардонеккією (Італія); проект залізничного сполучення між Ліоном і Турином, започаткований у 1996 році; врешті, міжурядова угода із запуску робіт у прикордонній секції набула чинності 1 березня 2017 року. «Ліон-Турин» наразі є провідним проектом двосторонніх французько-італійських відносин. Цей проект має цілі як на двосторонньому рівні (подолання альпійського бар'єру), так і на європейському рівні (розвиток південного коридору) та економічні перспективи. Французько-італійський саміт в Ліоні у вересні 2017 року підтвердив повне залучення обох сторін у проект, в той час як створення робочої групи міністерствами транспорту має визначити майбутні терміни проекту разом з європейським координатором [10].

Ще до висунення Е. Макроном своїх пропозицій з реформування ЄС італійський політик, прем'єр-міністр Італії у 2014-2016 рр., лідер Демократичної партії у 2013-2018 рр. Маттео Ренці висловлювався за надання додаткових повноважень Брюсселю у сфері фінансів, економіки, оборони та міграційної політики. Також він сподівався, що пожвавиться рух капіталу та активізує італійську економіку. Італійський міністр з європейських справ Сандро Гоці зауважив, що в даному питанні вже є підтримка Франції. Існує нагальна потреба переконати в цьому Німеччину [24].

Прем'єр-міністр Італії Паоло Джентільоні заявив, що перемога Е. Макрона на президентських виборах у Франції є надією для Європи [22].

26 вересня 2017 року у Сорбонні Е. Макрон окреслив сфери реформ. Початок з царини оборони цілком вписується в парадигму французького бачення розвитку євроінтеграції. Президент Франції зазначив, що фундаментом

будь-якої політичної спільноти, першим чинником є безпека. Е. Макрон запропонував приймати в європейські армії, починаючи з французької, солдатів добровольців з європейських країн для діяльності у сферах розвідки, планування, підтримки оперативних дій. Він вважає, що на початку наступного десятиріччя Європа повинна мати спільну оперативну групу, єдиний оборонний бюджет та загальну доктрину дій. Другим чинником, згідно Макрона, є забезпечення суверенітету, тобто контроль кордонів та збереження цінностей. Третім чинником є зовнішня політика, партнерство з Африкою, політика розвитку, котра повинна призвести до опрацювання великого проекту з інвестицій, освіти, здоров'я, енергії. Четвертим чинником суверенітету ЄС є здатність знайти гідну відповідь на глобальні трансформації світу, екологічні зміни. П'ятий чинник, на думку Макрона, є цифровим. Цей виклик полягає у суттєвій трансформації економік, суспільств, навіть уяви. Цифрова трансформація – це не сектор діяльності, Європа має як багато втратити, так і отримати. ЄС має унікальну схильність до постійного балансу між свободою, солідарністю та безпекою, і все це становить суть цифрової революції.

М. Ренці висловився на підтримку реформ Е. Макрона. Він вважає, що промова президента Франції в Сорбонні є важливим поворотним моментом для Європи. Назагал це є правильним напрямом. Ренці вважає, що прохолодні реакції з боку Євросоюзу спричинені тим, що ця структура зосередилася на технократичних питаннях, а не на опрацюванні загальної стратегічної моделі майбутнього. Отже, у дискусіях переважають правила та цифри, хоча нагальною потребою є новий погляд на майбутнє Європи. Ренці підкреслює, що на власному досвіді переконався, що варто повторювати багато разів, щоб ЄС зрозумів – необхідні зміни у питаннях міграції, гнучкість у правилах, центральна роль культури в європейській ідентичності. Він зіткнувся з тим, що його ідеї сприймали свого часу за божевільні.

Порівняльний аналіз показує, що у зовнішньополітичних концепціях Ренці та Макрона спостерігається певне співпадіння щодо майбутнього Євросоюзу. Два політика переконані, що Євросоюз приділяє занадто багато

уваги бюрократичним питанням, тоді як для посилення ваги ЄС на міжнародній арені та його дієздатності потрібна доволі кардинальна стратегія оновлення ЄС.

Спільним є те, що їхні пропозиції визнаються за достатньо радикальні та піддаються критиці з боку політиків та журналістів. Втім, ці реформаторські ідеї висувуються політиками країн, які є засновниками ЄС і найпотужнішими економіками після Німеччини. Мотивацією цих лідерів є, насамперед, зміцнення ЄС та посилення єдності європейських країн.

Хоча проблеми, джерело яких знаходиться в неєвропейських регіонах, можуть мати суттєвий вплив на потребу швидкої координації політики провідних країн ЄС, а зволікання з допомогою має красномовні наслідки. Міграційна криза виникла через спалах конфліктів в неєвропейському регіоні, проте поставила європейські країни перед дилемою надання допомоги біженцям, їхньому розподілу по країнах та вирішенню подальшої долі. Через суто географічні критерії Італія та Греція опинилися в авангарді тих, хто повинен вирішувати проблему біженців. Польща та інші нові країни ЄС поставилися до прийому біженців з недовірою через побоювання розмивання своєї культурно-цивілізаційної ідентичності. Втім, свого часу нові члени ЄС отримали значні суми для пожвавлення власного розвитку, і на поточному етапі провідні країни ЄС почувають себе ошуканими через небажання нових членів ЄС долучитися до вирішення неочікуваної міграційної кризи, тоді як вони у свій час всіляко сприяли вирішенню економічних проблем країн Центральної Європи. Відбувається зіткнення культурно-цивілізаційної та економічної парадигм на європейському просторі. Регіональні інтереси збереження власної національно-культурної ідентичності перетинаються з глобальними прагненнями вирішити міграційну кризу, причому так, щоб усі країни ЄС досягли компромісу з цього приводу. Наразі Велика Британія взагалі обрала шлях виходу з ЄС, тоді як італійці надали значну кількість голосів євроскептикам під час голосування в парламент.

Ренці вважає, що канцлер Меркель цінує особливі відносини між Францією та Німеччиною, що є важливим для обох країн та для Європи.

Водночас, на його думку, Італія відіграє вирішальну роль у цьому контексті хоча б через те, що в економічній сфері були деякі розбіжності з Меркель. Ренці разом з Франсуа Олландом намагався переконати канцлера діяти проти культури жорсткої економії, яка, як на нього, зруйнувала Європу. Хоча Меркель не виступає за зміну економічної політики, вона розуміє необхідність змін у Євросоюзі. Ренці підсумовує, що німецькі ліберали можуть бути стриманими, але альтернативи немає. Отже, лідерство президента Макрона є дуже важливим для майбутнього Європи [2].

Проблема мігрантів. Італія зіткнулась з проблемою мігрантів. Італійський уряд, рятуючи мігрантів, вважає, що країни ЄС мають спільну відповідальність, та Італія не повинна лишатися наодинці з цим питанням. Більш того, італійські керівники часом вдаються до погроз, щоб привернути увагу колег з ЄС та залучити їх до спільного вирішення міграційної кризи.

Зокрема, Італія погрожувала відправити мігрантів в інші країни та закрити свої порти для іноземних суден, якщо ЄС не візьме на себе зобов'язань щодо порятунку нелегалів. Наприклад, прем'єр-міністр Італії Маттео Ренці погрожував надавати тимчасову посвідку на проживання для незаконних мігрантів, дозволяючи їм вільно переміщатися по шенгенській зоні. Він зауважив, що Європа опинилася "на роздоріжжі", та додав, що якщо вона хоче бути спільнотою людей, як ми це собі уявляли, вона повинна взяти на себе відповідальність за спільні рішення проблем [15].

Втім, ще у 2015 році лідери Франції та Німеччини звернули увагу на те, що вже наявне єдине законодавство ЄС щодо біженців не виконується в повному обсязі. Канцлер Меркель зауважила, що потрібно виконувати закони у царині реєстрації мігрантів, мінімальних стандартів їхнього розміщення та медичної допомоги. Тоді як президент Франції Ф. Олланд підкреслив, що важливо робити розподіл між біженцями з регіонів, де палають війни, та мігрантами, які прагнуть кращого життя. Він додав, що варто прискорити створення центрів для біженців в Італії та Греції. Меркель висловила згоду з

позицією президента Франції стосовно опрацювання ЄС єдиного переліку безпечних країн, мігрантів з яких ЄС буде повертати на батьківщину [12].

Наступний президент Франції Е. Макрон прийняв першого іноземного гостя – прем'єр-міністра Італії Паоло Джентілоні 21 травня 2017 року та заявив, що йому добре відомі ті проблеми, з якими Італія зіткнулася у сфері міграції. На його думку, слід було набагато раніше почути заклики Італії про допомогу та реформувати законодавство про право на притулок, щоб краще захистити країни, на які припадає основний міграційний потік [23].

Опрацювання міграційної кризи на рівні МВС Італії та Німеччини спричинило появу спільного листа з пропозиціями відносно врегулювання проблеми біженців в Європі голови МВС Німеччини Томас де Мезьєра та голови МВС Італії Анджеліно Альфано на адресу Єврокомісії. Запропоновано, насамперед, гарантувати безпеку зовнішніх кордонів ЄС для ослаблення потоку біженців, розробити єдиний механізм реєстрації та перевірки всіх мігрантів та шукачів притулку. Підкреслено, що мігранти не повинні обтяжувати тільки прикордонні території ЄС, їх необхідно рівномірно надсилати до європейських країн. Врешті, запропоновано введення нової « вивіреної загальноєвропейської системи прийому шукачів притулку» [19].

4 березня 2018 року відбулися італійські парламентські вибори. Євроскептичні партії, які прагнуть скасувати санкції проти Росії, досягли значного успіху. Хоча, певною мірою, це можна пояснити складною ситуацією в економіці, зокрема суттєвим збільшенням державного боргу та наслідками економічної кризи 2008-2013 рр., через які Італія не досягла докризового ВВП, проте аналітики звертають увагу на вплив міграційної кризи та відсутність очікуваної солідарності з італійцями країн ЄС.

Президент проєвропейського аналітичного центру «Civico Europa» Гійом Клоса таким чином пояснює результат голосування на виборах у парламент Італії – майже всі італійці, незалежно від їхнього голосування на виборах, вважають, що Європейським Союзом не надається належної допомоги Італії у врегулюванні міграційної кризи. Але правда і те, що Європейський Союз не має

юрисдикції щодо питань міграції. Розчарування відчувається не стосовно Європи як такої, але відносно європейських держав, які не були солідарними з італійською ситуацією. І, звичайно, це негативно вплинуло на італійців, які давно є найбільш проєвропейськими людьми на континенті [6].

Французький журналіст у Брюсселі В. Леруж підкреслює, що італійські виборці показали скептицизм щодо ЄС. Він зазначив, що, по-перше, партія Ліги, явно єврофобська, отримує результат кращий, ніж очіувалося, і перевершує його більш помірний союзник, Сильвіо Берлусконі. Партія 5 зірок, яка проводила кампанію проти мігрантів, пройшла першою. Її виборці таким чином санкціонували відсутність солідарності Союзу в міграційній кризі. Італія є третьою економікою ЄС, отже є ризик, що реформи Євросоюзу, які висунув Макрон, загальмуються [4].

Зміцнення оборони ЄС. Військовий бюджет країн Європейського Союзу займає третє місце у світі після Сполучених Штатів та Китаю. Втім, здатності до швидкого транспортування військ є обмеженими, що є значним викликом на сучасному етапі, враховуючи європейську потугу з більш, ніж мільйоном військовослужбовців, значною кількістю винищувачів та військових кораблів.

Результатом є вражаюча неефективність використання значних ресурсів через відсутність постійного співробітництва військової промисловості країн ЄС.

Перебіг подій на європейському стратегічному просторі, серед яких Брексіт та заклики президента США Д. Трампа до більшої відповідальності європейців за власну безпеку спричинили поживлення ідеї посилення співпраці провідних країн ЄС у царині безпеки та оборони.

Міністр оборони Італії Роберта Пінотті на початку 2017 року оприлюднила ідею створення «оборонного шенгена» шляхом зміцнення співпраці між Італією, Францією, Німеччиною та Іспанією. На її думку, європейська оборона повинна посилюватися не тільки, щоб збільшити оборонні можливості ЄС, але й тому що, якщо всередині НАТО європейські держави не будуть діяти разом, це свідчитиме про слабкість. Утім, й для НАТО важливо,

щоб Європа була єдиною у своїй стратегії оборони. Тому європейська оборона має бути єдиним блоком як всередині НАТО, так і поза НАТО. Отже Італії, Франції, Німеччині та Іспанії потрібно більше співпрацювати для втілення ідеї спільної оборони [14].

Влітку 2017 р. міністри оборони Німеччини і Франції провели перемовини стосовно створення "більш послідовної політики безпеки і оборони в ЄС". Зокрема, обговорювалося постійне структуроване співробітництво в оборонній сфері (Pesco) для втілення країнами-членами ЄС спільних проектів у сфері безпеки. У світлі заяв Д. Трампа щодо недостатнього фінансування членами НАТО оборони дана ініціатива є певною відповіддю та планом дій.

Міністри наголосили, що цей проект зробить Європу більш відповідальною за свою власну безпеку. Міністр оборони ФРН Урсула фон дер Ляєн зазначила, що для обох країн вкрай важливо, що вони працюють разом в напрямі європейської оборони та безпеки союзу. А міністр оборони Франції Сільві Гулар підкреслила, що держави починають дуже амбітний проект, але не хочуть ставити жодних бар'єрів для інших європейських країн, які не поділяють їхні амбіції. Одним з аргументів доцільності Pesco була нагальність допомоги п'яти країнам Африки на південь від Сахари в боротьбі з тероризмом [20].

Врешті, 13 листопада 2017 р. 23 з 28 держав-членів ЄС об'єдналися в оборонний союз PESCO (Permanent Structured Cooperation). Постійне структуроване співробітництво було затверджено 15 грудня 2017 р. Європейською Радою, передбачено реалізацію 17 проектів: Європейське медичне командування; морське спостереження та інші. Європейський оборонний фонд має дві складові. Перша – включає фінансування дослідницьких проектів у галузі озброєнь, з тим, щоб Європейський Союз підтримував високий рівень військової техніки. Друга складова передбачає співфінансування 20% етапу розробки проекту (прототип, детальний дизайн), якщо проект підтримується трьома компаніями щонайменше з двох різних держав-членів ЄС. 1 мільярд євро призначено на цей компонент на початку наступного багаторічного бюджету. Цей фонд є суттєвим прогресом у розвитку

спільної європейської безпекової та оборонної політики. Дійсно, це вперше, коли Європейський Союз фінансуватиме програми військових досліджень з 2020 року на значну суму – 500 мільйонів євро.

Показово, що вимога співпраці принаймні двох держав сприятиме зближенню військових промисловостей європейських держав, що у свою чергу сприятиме поступовому зменшенню конкуренції між державами ЄС у цій сфері, яка певним чином гальмує співпрацю.

Втім, було повідомлено, що план «Постійного структурного співробітництва в оборонній сфері» викликає у керівництва НАТО занепокоєння, позаяк це збільшить кількість військових бюрократів або почне чинити непотрібний тиск на Північноатлантичний альянс через те, що між командуваннями виникне конкуренція, а це буде корисним для Росії [16].

Але канцлер ФРН Ангела Меркель вважає, що політика безпеки та оборони Європейського Союзу і НАТО мають бути сумісними, цим організаціям належить гармонійно співпрацювати, а не протиставляти одну іншій. Вона апелює до ситуації в Африці, де НАТО не задіяна, а європейські країни беруть участь у врегулюванні безпекових проблем та потребують координації між собою у своїй діяльності. Канцлер підкреслює, що військові рішення необхідні, проте політика допоможе врегулюванню конфліктів.

У свою чергу голова бундесверу Урсула фон дер Ляєн звертає увагу на наслідки Брекситу та позицію американського президента Д. Трампа, які спонукають європейців до поглиблення співпраці у сфері оборони в рамках Європейського Союзу [21].

Між тим, аналізуючи заяви міністрів оборони провідних країн ЄС, знаходимо відмінні погляди щодо партнерства з Росією та її президентом В. Путіним. Зокрема, стосовно Росії міністр оборони Італії Пінотті наголосила, що сприймає цю країну як потенційного партнера, а не потенційного супротивника. Згідно неї, навіть, пам'ятаючи про санкції проти Росії через її дії в Криму та Україні, варто залучати цю країну до забезпечення стабільності у

Середземномор'ї. Міністр зазначила, що її здивувала швидкість росіян у врегулюванні криз в Лівії та Сирії [17].

Утім, міністр оборони Німеччини фон дер Ляєн заявила, що Путін вже давно не є партнером, хоча й не визначає його противником, щоб не зачинити двері перед РФ. Вона характеризує діяльність президента Росії як «постійну провокацію, розпалювання конфліктів і дестабілізацію», але вона уникає означення "війна", пояснюючи, що останнє може призвести до суттєвих наслідків, якщо це буде заявлено на урядовому рівні [18].

А міністр закордонних справ Іспанії Альфонсо Дастіс взагалі запропонував подвійний підхід у відносинах з Росією: засудження Росії за неприпустимі дії та водночас ведення з нею діалогу.

"Росія є стратегічним партнером і предметом стратегічної стурбованості. Деякі її дії не можуть вважатися дружніми. Деякі з них – неприпустимі, наприклад, вторгнення в Україну і анексія Криму. Однак потрібно бути реалістами і розуміти, що Росія необхідна для вирішення певних глобальних криз, таких як Сирія. Необхідно мати подвійний підхід, реагувати і засуджувати неприйнятні дії і разом з тим вести діалог для вирішення проблем, які хвилюють всіх нас", – заявив Дастіс [13].

5 квітня 2018 р. у Парижі відбулася зустріч міністрів оборони Франції та Німеччини: Флоранс Парлі та Урсула ван дер Ляєн мають спільні підходи до багатьох складових стратегічної автономності Європи. Для консолідації політики оборони ЄС Франція та Німеччина прагнуть втілити конкретний план у промисловій сфері, а саме: створити французько-німецький бойовий літак, який замінить французький "Рафал" та німецький "Єврофайтер" за 20 років. Цей процес може бути проблематичним через перемовини виробників. Зринає питання лідерства виробників, розглядають кандидатури «Dassault» та «Airbus». Виникне необхідність узгодження правил експорту через те, що Німеччина має набагато жорсткіший підхід до продажу озброєнь. Наразі незрозуміло, що буде з планами Німеччини з придбання американського

бойового літака F-35, який вважається носієм "нової" американської атомної бомби B61 в Європі в рамках НАТО.

З іншого боку, Франція за підтримки Німеччини планує розпочати втілення європейської ініціативи втручання, яка дозволить європейським країнам, що мають політичну волю, швидше реагувати на міжнародні кризи, а ці операції об'єднуюватимуть європейські армії [9].

З боку Італії пролунала думка, що проект зі створення літака повинен залучити якнайбільше європейських країн. Начальник штабу Військово-повітряних сил Італії Енцо Вечіареллі заявив, що французько-німецький проект нових винищувальних літаків стосується й інших європейських країн. Він зазначив, що не може передбачити розробку такої складної системи без участі європейської аерокосмічної галузі. На його думку, потрібно звернутися до всіх європейських країн для їхнього залучення у розробку літака п'ятого покоління [3].

Серед провідних країн ЄС часом виникають суперечки стосовно важливих безпекових та промислових питань. Зокрема, влітку 2017 року протиріччя між Італією та Францією стосувалися права власності найбільших верфей та ситуації в Лівії. Франція тимчасово націоналізувала свої верфі для запобігання придбання ключових STX верфей італійською компанією Фінкантері (Carpplast Fincantieri). Ще однією проблемою стала позиція Італії, яка вважала, що Франція частково відповідальна за дестабілізацію Лівії через те, що Франція здійснила повітряне бомбардування позицій лівійського уряду, що призвело до повалення Муаммара Каддафі та започаткувало політичний хаос у країні [8].

Втім, вже 28 вересня 2017 р. Е. Гіло, командувач французької військово-морської групи оголосив, що ця військово-морська група та італійський суднобудівник Фінкантері відмовляються від німецького тендеру на військові кораблі МКС-180.

Даній події передувало оголошення домовленості Франції та Італії 27 вересня 2017 р. у Ліоні про створення Альянсу у військово-морському

оборонному секторі. Отже, ці компанії, які візьмуть участь в розробці плану зі створення Альянсу схвалили цю домовленість. Однією з основоположних цілей партнерства є план стосовно створення флагманського корабля Європейського військово-морського альянсу. Є також план із будівництва нового танкера та патрульних човнів. У свою чергу спільна діяльність повинна сприяти покращенню конкурентоспроможності Франції та Італії на світовому ринку та подоланню останніх двосторонніх суперечок [7].

Брексіт. Викликом для ЄС є питання Брексіту. Відповідальний за процес Брексіту Мішель Барньє, пояснює, що труднощі виникають з того, що фактично, 29 березня 2019 року британці вийдуть "механічно з 755 договорів", а також з Євроатому, Європолу та Європейського агентства оборони. Вихід відбувається після "44 років інтеграції", розробки "сотень законів" та підпису "тисячі міжнародних договорів". Постає питання опрацювання методів співпраці Великої Британії зі структурами, які вона залишає. Втім, Мішель Барньє наголошує, що європейський проект, який хочуть залишити британці, не буде ослаблено.

Однією з пріоритетних проблем перемовин є облаштування кордону між Сполученим Королівством та ЄС. Це питання стосується Кіпру, де знаходяться дві британські військові бази, а, до того ж, складна ситуація з Північною Ірландією, яка відома трагічним та насильницьким конфліктом між протестантами та католиками. Відновлення миру між двома Ірландіями було частиною європейської політики. Потрібно забезпечити контроль, не будуючи кордонів.

Важливим є питання долі мільйонів європейців, які живуть у Великобританії, та британців, які мешкають на континенті. Зокрема, яким чином вирішити їхні соціальні пільги та забезпечити права працівників. М. Барньє вважає, що це повинно бути впорядкованим.

Делікатне бюджетне питання потребує владнання. Бюджет Європейського Союзу був схваленим 28 національними парламентами держав-

членів у 2014 році, і це на період сім років. М. Барньє зайняв чітку позицію: 27 членів не повинні сплачувати все те, що було ухвалено 28 державами.

Втім, скидається, європейські лідери одноставні в оцінці Брексіту.

Підсумовуючи, Мішель Барньє цитує Меркель: «майбутнє Європи є важливішим від Брексіту» [11].

Таким чином, провідні країни ЄС: Франція, Німеччина та Італія мусять узгоджувати свою політику заради вдалого функціонування ЄС. Ці держави є найвагомішими економічними потугами Євросоюзу, від стабільності їхніх економік залежить економічний успіх усієї структури. Втім, країни мають свої власні специфічні погляди і, іноді, не готові йти на компроміси. Президент Франції Е. Макрон прагне створити посаду міністра фінансів ЄС, тоді як Німеччина ще не готова до цього кроку.

Цілком ймовірно, що на поточному етапі давні французькі заклики до створення автономності європейців у царині безпеки та оборони стають реальністю. Велика Британія, яку французи іноді характеризували як «троянського коня США» в Європі, виходить з ЄС: одним з наслідків є декларації політиків провідних країн ЄС, що це не є основним поточним питанням, нагальною потребою є розбудова ЄС. Водночас провідні партнери Франції налаштовані на серйозну співпрацю військово-промислових комплексів: Німеччина – у спільній розробці з Францією бойового літака, а Італія – у суднобудуванні.

Міжнародні проблеми сучасності здатні, в певній мірі, негативно вплинути на налагоджену співпрацю європейських партнерів, якщо суттєвим чином ослаблять одного з партнерів, як це сталося у випадку з міграційною кризою, коли Італія стала відчувати, що ЄС не надає їй належної підтримки у врегулюванні питання міграції, а наслідки не забарилися проявити себе під час голосування в італійський парламент у березні 2018 року. Історичний перебіг подій доводить, що доволі часто вони є непередбачуваними, а отже завчасно не готуються сценарії їхнього врегулювання: прикладами є Брексіт та міграційна криза. Отже, іноді координувати свою політику країнам ЄС приходиться,

відповідаючи на неочікувані виклики сучасності. Втім, наразі, незважаючи на численні прогнози про кінець існування ЄС, ця організація продовжує своє існування, і на тлі посилення євроскептиків, президент ядерної потуги ЄС – Франції Е.Макрон має найамбітніші плани реформування ЄС, і його основні партнери готові його підтримати в реалізації деяких з них.

Список використаних джерел та літератури

1. Bourmand F. X. Macron et Merkel s'engagent à refonder l'Union européenne / F. X. Bourmand [Ressource électronique] – Mode d'accès: <http://www.lefigaro.fr/international/2018/03/16/01003-20180316ARTFIG00352-macron-et-merkel-s-engagent-a-refonder-l-union-europeenne.php> [Accès: 01 Avril 2018]. – Titre de l'écran.

2. Charrel M. Matteo Renzi: «Le leadership de Macron est très important pour l'Europe» / M. Charrel, A. Salles [Ressource électronique] – Mode d'accès: http://www.lemonde.fr/europe/article/2017/10/28/matteo-renzi-le-leadership-de-macron-est-tres-important-pour-l-europe_5207229_3214.html [Accès: 15 Mai 2018]. – Titre de l'écran.

3. Cornwell A. Rome: D'autres pays s'associeront au projet franco-allemand d'avion de combat/ A. Cornwell, E. Faye [Ressource électronique] – Mode d'accès: <https://www.usinenouvelle.com/article/rome-d-autres-pays-s-associeront-au-projet-franco-allemand-d-avion-de-combat.N612753> [Accès: 12 Mars 2018]. – Titre de l'écran.

4. Elections en Italie : le pire scénario pour l'Europe ? [Ressource électronique] – Mode d'accès: https://www.francetvinfo.fr/monde/europe/berlusconi/elections-en-italie-le-pire-scenario-pour-l-europe_2642186.html [Accès: 22 mai 2018]. – Titre de l'écran.

5. Enfin stabilisée au pouvoir, Merkel vient à Paris parler d'Europe avec Macron [Ressource électronique] – Mode d'accès: <http://www.liberation.fr/planete/2018/03/16/enfin-stabilisee-au-pouvoir-merkel->

vient-a-paris-parler-d-europe-avec-macron_1636561 [Accès: 06 Juin 2018]]. – Titre de l'écran.

6. Klossa G. "L'Italie est sortie de la modération" après des élections où "les principaux partis ont eu des comportements populistes"/ G. Klossa [Ressource électronique] – Mode d'accès: https://www.francetvinfo.fr/monde/italie/elections-italiennes/l-italie-est-sortie-de-la-moderation-apres-des-elections-ou-les-principaux-partis-ont-eu-des-comportements-populistes_2641320.html [Accès: 15 Juillet 2018]. – Titre de l'écran.

7. Maděránek J. France and Italy increase naval defence cooperation/ J. Maděránek [Electronic resource] – Available from: <https://www.esjnews.com/france-italy-naval-cooperation> [Accessed: 17 January 2018]. – Title from the Screen.

8. Novák M. French-Italian disputes could complicate cooperation on migration/ M. Novák [Electronic resource] – Available from: <https://www.esjnews.com/france-italy-disputes> [Accessed: 27 March 2018]. – Title from the Screen.

9. Paris et Berlin veulent consolider l'Europe de la défense [Ressource électronique] – Mode d'accès: <http://www.rfi.fr/europe/20180405-paris-berlin-veulent-consolider-europe-defense> [Accès: 20 Juillet 2018]. – Titre de l'écran.

10. Relations bilaterales [Ressource électronique] – Mode d'accès: <https://www.diplomatie.gouv.fr/fr/dossiers-pays/italie/la-france-et-l-italie/> [Accès: 28 Aout 2018]. – Titre de l'écran.

11. Schmitt C. Michel Barnier : "l'avenir de l'Europe est bien plus important que le Brexit"/ C. Schmitt [Ressource électronique] – Mode d'accès: <https://www.touteurope.eu/actualite/michel-barnier-l-avenir-de-l-europe-est-bien-plus-important-que-le-brexit.html> [Accès: 01 Aout 2018]. – Titre de l'écran.

12. Драчук С. Німеччина і Франція хочуть єдиного підходу в ЄС до біженців/ С. Драчук [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.radiosvoboda.org/a/27207359.html> – Дата звернення : 07.07. 2018. – Назва з екрану.

13. Засудження і діалог. Глава МЗС Іспанії висловився за подвійний підхід у відносинах з Росією [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://nv.ua/ukr/world/geopolitics/zasudzhennja-i-dialoh-hlava-mzs-ispaniji-vislovivsja-za-podvijnij-pidkhid-u-vidnosinakh-z-rosijeju-2461485.html> – Дата звернення : 29.08.2018. – Назва з екрану.

14. Италия выступила за создание "оборонного шенгена" [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://www.rbc.ua/rus/news/italiya-vystupila-sozdanie-oboronno-go-shengena-1486307856.html> – Дата обращения: 14.06.2018. – Название с экрана.

15. Італія погрожує ЄС закрити порти для суден з нелегальними мігрантами [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://dt.ua/WORLD/italiya-pogrozhuye-yes-zakriti-porti-dlya-suden-z-nelegalnimi-migrantami-176032_.html – Дата звернення : 04.07.2018. – Назва з екрану.

16. Мануков С. НАТО видит в Европейской армии конкурента/ С. Мануков [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://expert.ru/2017/12/1/nato-vidit-v-evropejskoj-armii-konkurenta/> – Дата обращения: 30.06.2018. – Название с экрана.

17. Министр обороны Италии хочет построить "итальянский Пентагон" [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://ria.ru/world/20170301/1489033459.html> – Дата обращения: 15.05.2018. – Название с экрана.

18. Міністр оборони Німеччини: Путін вже давно не партнер [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2018/03/19/7078980/> – Дата звернення : 15.04.2018. – Назва з екрану.

19. Німеччина й Італія запропонували ЄС план рішення міграційного кризи [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://dt.ua/WORLD/nimechchina-y-italiya-zaproponovali-yes-plan-rishennya-migraciynogo-krizi-201669_.html – Дата звернення : 09.04.2018. – Назва з екрану.

20. Німеччина і Франція обговорюють спільні проекти європейської оборони [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2017/06/2/7066614/> – Дата звернення : 10.06.2018. – Назва з екрану.

21. Оборонна політика ЄС і НАТО мають доповнювати одна одну – Меркель [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-world/2245072-oboronna-politika-es-i-nato-maut-dopovnuvati-odna-odnu-merkel.html> – Дата звернення : 12.04.2018. – Назва з екрану.

22. "Свобода, равенство, братство": реакция на победу Макрона [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://tass.ru/mezhdunarodnaya-panorama/4237949> – Дата обращения: 08.06.2018. – Название с экрана.

23. Франция и Италия развалят ЕС? [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://thekievtimes.ua/society/512550-franciya-i-italiya-razvalyat-es.html> – Дата обращения: 03.04.2018. – Название с экрана.

24. Франция и Италия хотят превратить ЕС в федерацию, но Берлин против – Rzeczpospolita [Электронный ресурс] – Режим доступа: https://zn.ua/WORLD/franciya-i-italiya-hotyat-prevratit-es-v-federaciyu-no-berlin-protiv-rzeczpospolita-222230_.html – Дата обращения: 05.03.2018. – Название с экрана.

References

1. BOURMAND F. X. (2018) *Macron et Merkel s'engagent à refonder l'Union européenne* (Online) – Available at: <http://www.lefigaro.fr/international/2018/03/16/01003-20180316ARTFIG00352-macron-et-merkel-s-engagent-a-refonder-l-union-europeenne.php> [Accessed: 01 April 2018]

2. CHARREL M., SALLES A. (2017) *Matteo Renzi: «Le leadership de Macron est très important pour l'Europe»* (Online) – Available at: http://www.lemonde.fr/europe/article/2017/10/28/matteo-renzi-le-leadership-de-macron-est-tres-important-pour-l-europe_5207229_3214.html [Accessed: 15 May 2018]

3. CORNWELL A., FAYE E. (2017) *Rome: D'autres pays s'associeront au projet franco-allemand d'avion de combat* (Online) – Available at: <https://www.usinenouvelle.com/article/rome-d-autres-pays-s-associeront-au-projet-franco-allemand-d-avion-de-combat.N612753> [Accessed: 12 March 2018]

4. *Elections en Italie : le pire scénario pour l'Europe ?* (2018) (Online) – Available at: https://www.francetvinfo.fr/monde/europe/berlusconi/elections-en-italie-le-pire-scenario-pour-l-europe_2642186.html [Accessed: 22 May 2018]

5. *Enfin stabilisée au pouvoir, Merkel vient à Paris parler d'Europe avec Macron* (2018) (Online) – Available at: http://www.liberation.fr/planete/2018/03/16/enfin-stabilisee-au-pouvoir-merkel-vient-a-paris-parler-d-europe-avec-macron_1636561 [Accessed: 06 June 2018]

6. KLOSSA G. (2018) *"L'Italie est sortie de la modération" après des élections où "les principaux partis ont eu des comportements populistes"* (Online) – Available at: https://www.francetvinfo.fr/monde/italie/elections-italiennes/l-italie-est-sortie-de-la-moderation-apres-des-elections-ou-les-principaux-partis-ont-eu-des-comportements-populistes_2641320.html [Accessed: 15 July 2018]

7. MADĚRÁNEK J. (2017) *France and Italy increase naval defence cooperation/* [Online] – Available from: <https://www.esjnews.com/france-italy-naval-cooperation> [Accessed: 17 January 2018]

8. NOVÁK M. (2017) *French-Italian disputes could complicate cooperation on migration* [Online] – Available from: <https://www.esjnews.com/france-italy-disputes> [Accessed: 27 March 2018]

9. *Paris et Berlin veulent consolider l'Europe de la défense* (2018) (Online) – Available at: <http://www.rfi.fr/europe/20180405-paris-berlin-veulent-consolider-europe-defense> [Accessed: 20 July 2018]

10. *Relations bilaterales* (2018) (Online) – Available at: <https://www.diplomatie.gouv.fr/fr/dossiers-pays/italie/la-france-et-l-italie/> [Accessed: 28 August 2018]

11. SCHMITT C. (2017) *Michel Barnier : "l'avenir de l'Europe est bien plus important que le Brexit"* (Online) – Available at: <https://www.touteurope.eu/actualite/michel-barnier-l-avenir-de-l-europe-est-bien-plus-important-que-le-brexit.html> [Accessed: 1 August 2018]

12. DRACHUK S. (2015) *Nimechchyna i Frantsija khochut` edynoho pidkrodu v ES do bizhentsiv* [Online] – Available from: <https://www.radiosvoboda.org/a/27207359.html> [Accessed: 7 July 2018]

13. *Zasudzhennia i dialoh. Hlava MZS Ispanii vyslovyyvsia za podvijnyj pidkhid u vidnosynakh z Rosieju* (2018) [Online] – Available from: <https://nv.ua/ukr/world/geopolitics/zasudzhennja-i-dialoh-hlava-mzs-ispanti-ji-vislovivsja-za-podvijnij-pidkhid-u-vidnosinakh-z-rosijeju-2461485.html> [Accessed: 29 August 2018]

14. *Italija vystupila za sozdanie "oboronnoho shenhenna"* (2017) [Online] – Available from: <https://www.rbc.ua/rus/news/italiya-vystupila-sozdanie-oboronno-go-shengena-1486307856.html> [Accessed: 14 June 2018]

15. *Italija pohrozhuje ES zakryty porty dlia suden z nelegalnymi migrantamy* (2015) [Online] – Available from: https://dt.ua/WORLD/italiya-pogrozhuje-yes-zakriti-porti-dlya-suden-z-nelegalnimi-migrantami-176032_.html [Accessed: 04 July 2018]

16. MANUKOV S. (2017) *NATO vidit v Evropejskoj armii konkurenta* [Online] – Available from: <http://expert.ru/2017/12/1/nato-vidit-v-evropejskoj-armii-konkurenta/> [Accessed: 30 June 2018]

17. *Ministr oborony Italii khochet postroit "italianskij Pentagon"* (2017) [Online] – Available from: <https://ria.ru/world/20170301/1489033459.html> [Accessed: 15 May 2018]

18. *Ministr oborony Nimechchyny: Putin vzhe davno ne partner* (2018) [Online] – Available from: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2018/03/19/7078980/> [Accessed: 15 April 2018]

19. *Nimechchyna j Italija zaproponuvaly ES plan rishennia mihratsijnoji kryzy* (2016) [Online] – Available from: https://dt.ua/WORLD/nimechchina-y-italiya-zaproponuvali-yes-plan-rishennya-migraciynogo-krizi-201669_.html [Accessed: 09 April 2018]

20. *Nimechchyna i Frantsija obhovoruut` spil`ni projekty evropejskoji oborony* (2017) [Online] – Available from: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2017/06/2/7066614/> [Accessed: 10 June 2018]

21. *Oboronna polityka ES I NATO majut` dopovnuvaty odna odnu – Merkel`* (2017) [Online] – Available from: <https://www.ukrinform.ua/rubric-world/2245072-oboronna-politika-es-i-nato-maut-dopovnuvati-odna-odnu-merkel.html> [Accessed: 12 April 2018]

22. *"Svoboda, ravenstvo, bratstvo": reaktsija na pobedu Makrona* (2017) [Online] – Available from: <http://tass.ru/mezhdunarodnaya-panorama/4237949> [Accessed: 08 June 2018]

23. *Frantsija i Italija razvaliat ES?* (2017) [Online] – Available from: <http://thekievtimes.ua/society/512550-franciya-i-italiya-razvalyat-es.html> [Accessed: 03 April 2018]

24. *Frantsija i Italija khotiat prevratit` ES v federatsiju, no Berlin protiv– Rzeczpospolita* (2016) [Online] – Available from: https://zn.ua/WORLD/franciya-i-italiya-hotyat-prevratit-es-v-federaciyu-no-berlin-protiv-rzeczpospolita-222230_.html [Accessed: 05 March 2018]

Oksana Mitrofanova,

PhD (Political science), Senior Researcher,
State Institution “Institute of World History”

THE PARTICULARITIES OF FOREIGN POLICY’S IMPLEMENTATION AND EU LEADING STATES POSITIONS’ COORDINATION

***Abstract.** The article touches upon to investigation of the particularities of foreign policy’s implementation and the EU leading states positions’ coordination. The position of leading states politicians towards strengthening of EU security and defense sphere cooperation has been studied. The factor of Permanent structure cooperation (PESCO) creation and the rationale for its expediency has been underlined. The article deals with migration crisis in the EU, the reaction of the European politicians to this issue and the consequences that manifested in the elections to the Italian parliament. The reforms having support of the leaders of France, Germany and Italy have been analyzed.*

It is concluded that the leading EU member states such as France, Germany and Italy have to coordinate their policies for the successful functioning of the EU. These states are the most important economic powers of the European Union, and the economic success of the entire structure depends on the stability of their economies. However, other countries have their own specific views and, sometimes, are not ready to compromise.

It is likely that actually the French ideas of creation of European security and defense autonomy might spring to life, taking into account the strengthening cooperation of France with Germany and Italy in this sphere. The leading partners of France are ready for serious partnership between their military-industrial enterprises.

***Keywords:** defense, EU, Germany, Italy, migration, parliamentary elections, France.*

Надійшла до редколегії 15.09.2018